

Maailman sosiaalitoimisto

Apulaisoikeusasiamies Maija Sakslin tulkitsi Suomen perustuslakia ja totesi helmikuussa 2016, että EU- tai Eta-maiden kansalaisten kohdalla pysyvän oleskeluoikeuden puuttuminen ei suoraan merkitse sitä, että tämä olisi oikeutettu pelkästään kiireelliseen toimeentulotukeen. [1] Elokuussa 2016 putosi pommi: Turvapaikanhakijat, jotka jäivät ilman oleskelulupaa, voivat silti saada täyden toimeentulotuen. [2] Jo kulunut vitsi "Suomi kuuluu kaikille" on siis otettu todesta ja pantu täytäntöön. [3] Miten tässä kävikin näin? Syitä on haettava perustuslaista ja sen historiasta asti.

Vuoteen 1999 asti yhtenäistä Suomen perustuslakia ei ollut, vaan se koostui erillisistä perustuslain tasoisista laeista, kuten esimerkiksi Suomen hallitusmuodosta, joka säädettiin vuonna 1919. Hallitusmuodon toisessa luvussa kerrottiin Suomen kansalaisten oikeuksista. [4] Tähän tuli muutos, kun Paavo Lipposen hallitus kokosi erilliset lait yhdeksi Suomen perustuslaiksi. Samalla tehtiin useita muutoksia, myös alkuperäisen hallitusmuodon toisen luvun tekstiin. Oikeudet, jotka alunperin hallitusmuodossa varattiin Suomen kansalaisille, annettiinkin uudessa perustuslaissa jokaiselle. [5] Tästä on kyse: Suomen perustuslaki on viallinen. Se ei palvele Suomen kansaa ja sen etuja.

Vanhoissa perustuslaeissakin oli vikoja: Esimerkiksi valtiopäiväjärjestyksen 59§ antaa ymmärtää että kansanedustaja voi toimia myös valtioneuvostossa. [6] Mannerheim vastusti sellaista käytäntöä Ranskan esimerkin perusteella. [7] Vaikka vikoja onkin, niitä ei saa tehdä lisää, sillä tämä järjestelmä on herkkä.

Nykyisellä eduskunnalla ja hallituksella on nyt useita syitä tarttua toimeen. Perustuslaki on korjattava, mutta sen lisäksi täytyy tehdä myös nopeampia toimia vahingon korjaamiseksi. Suomen ei pidä olla maailman sosiaalitoimisto.

Viitteet:

- 1 "Oikeusasiamies: Toimeentulotuki ei ole sidottu oleskeluoikeuteen" *Iltalehti* 2016-02-19.
- 2 "Tiesitkö? Suomi antaa toimeentulotukea ulkomaalaisille, jotka jäävät maahan ilman lupaa" *Yle uutiset* 2016-08-31.
- 3 Matti Vanhasen hallituksen hallitusohjelma vuodelta 2007 esittää asian näin: "Suomi kuuluu jokaiselle asuinpaikasta, elämäntilanteesta, äidinkielestä tai etnisestä taustasta riippumatta."
- 4 *Hallitusmuoto*: https://fi.wikisource.org/wiki/Suomen_Hallitusmuoto
- 5 *Perustuslaki*: <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1999/19990731>
- 6 *Valtiopäiväjärjestys*: <http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/1928/19280007>
- 7 Mannerheim, Carl Gustaf Emil: *Muistelmat*, s. 304. Suomentanut Lauri Hakulinen. Helsinki: Otava, 2008. ISBN 978-951-1-23037-3.